

Liēnos 21.10.37 // *Rebderf. stāvoklis lietuvu bēdru mēnē*

Nr. 140 (194) Šestadienis, 1946 m. liepos mėn. 13 d. II metal

PASIBAIGĘ PARYŽIŲ KONFERENCIJĄ

Londonas. BBC. VII. 13. Vakar vakare pasibaigė 4 ministrų konferencija. Paskutiniam posėdyje buvo paliesti šie klausimai: taikos sutartys su satelinėmis valstybėmis, Dunojaus klausimas, Austrijos likimas, Vokietijos reparacijos ir Vokietijos anglių paskirstymas. Svarstant taikos sutarčių projektus nieko konkretaus nenutarėta. Buvo paliestas karo laivų paskirstymas (pvz., ką duoti Jugoslavijai). Kalbant apie Italijos ir Jugoslavijos sieną, Byrnes pasiūlė nušlytinti italų teises tose srityse, kurios teks Jugoslavijai, ir jugoslavų teises tose vietose, kurios teks Italijai. Molotovas atsakė, kad jugoslavai yra sąjungininkai, o italai - satelitai. Bevinas pasiūlė sau teise Dunojaus laisvos laivininkystės klausimą iškelti taikos konferencijoje. Taikos sutarčių projektus su Italija, Bulgarija, Rumunija, Vengrija ir Suomija pavesta pavaduotojams parengti ligi ateinančio trečiadienio. Palletus Austrijos taikos sutartį, Molotovas pirmiau pareikalavo aptarti vokiečių iškraustymo ir vokiečių turto padėties klausimus. Jo teigimu, Austrijoje dar yra 400.000 su viršum vokiečių nacių. Tik juos iškrausčius Austrijos vyriausybė galės imtis veikimo teisę. Bevinas ėio nurodė, kad tie klausimai negali būti svarstomi, nes jų nėra darbotvarkėje. Pildėjus prie Vokietijos, Molotovas vėl akcentavo 10 milijardų dolerių reparacijomis. Byrnes vėl nurodė, kad reikalingas prieštarauja Potsdame konferencijos nutarimams. Ten esą pasakyta, kad Vokietijos reparacijos turi būti jai pakeliamos. Be to, nesą priemonių apskaičiuoti jau dabar rusų gėnoje turimam turtui. Vien Karaliaučiuje ir Rytų Prūsiose vokiečių turto esą už 2 milijardus dolerių. Bevinas pareiškė, kad, Tarybų Sąjungai priešintis prieš Vokietijos ūkinio vieneto sudarymą ir tuo einant prieš Potsdame nutarimus, Anglija toliau tiriaanti Amerikos projektą ir savo gėnos gyvenimą organizuojanti taip, kad vokiečių neberekėtų šelpiti. Vokietijos klausimas daugiau nebebūsigs liečiamas ligi taikos konferencijos. Didulit iškėlė aktualų Vokietijos anglių paskirstymo reikimą ir paprašė sudaryti 4 komisiją. Molotovas pareiškė, kad tie klausimai patiseksis sutvarkyti. Tuo konferencija ir pasibaigė. - Amerikos spauda paskutinio posėdžio dar nekommentavo. Anglų kai kurie laikraščiai stebisi dėl rusų reikalaujamo iš Vokietijos reparacijų dydžio.

TRUMPAI IS PASAUKIO

Viena. VII. 13. Pengas, visiškai netekęs vertės, išimtas iš apyvartos. Likinai eis index-pengas. Toliau bus įvesta fliorena.

Londonas. BBC. Pragoje vieši Anglijos parlamento atstovų delegacija. Speciali apsilankė ir Čekoslovakijos parlamente. Jiems skirtoje diplomaty lošė buvo papuosta anglių vėliava.

- D. Britanijos metalo ministerijos šiniomis derlius Europoje šiniis metais bus 25% geresnis, negu praėjusiais metais.

Moskva. VII. 11. Pranešama iš Romos, jog krikščionių, socialistų, respublikonų ir komunistų partijos susitarusios, kad Italijos respublikos paskelbimo proga būtų duoti pašalpos nevedusiems po 1.300 lyry, o bedusiems - po 3.000. Businti padidinta duonos norma. Imonėse busia įsteigti administraciniai komitetai.

Varšuva. VII. 13. Oficialiai pranešama, kad Lenkijos gyventojų referendumo balsų skaičiavimas yra pabaigtas. Palsus apie 85%. Vėtis trim kl ucim is daugumas balsu tojų pasisekė "taip". - Iš "Krok-

1946.VII.13.

D i e n o s ž i n i o s

2

vos šią naktį pranešta, kad balsuotojų Lenkijoje buvo 13 mil.; balsavo 11 mil. Už pirmąjį klausimą (seimas be senato) balsavo 7 mil. „taip“, 3 mil. „ne“; antrąjį klausimą (pripažįstama žemės ir k. reformos) „taip“ balsavo 8 mil., „ne“ - 2 mil.; trečiuoju klausimu (pripažįstama vakarysienė) 10 mil. pasisakė „taip“, 995.000 - „ne“.

Beromünsteris (Šveic. rad.) VII.12. Kinijos užsienio reikalų ministras tatkos konferencijoje dalyvaus.

- Olandijoje vyko senato rinkimai. Pagal gautųjų balsų skaičių katalikai eina pirmoje vietoje ir dabar senate turės 17 atstovų (turėjo 16). Kitos partijos gavo mažiau balsų. Komunistai pirmiau neturėjo nė vieno atstovo, dabar turės 4.

- Poznanes mieste, Lenkijoje, nuteistas mirties bausme buvo Danzigo (Gdansk) gauleiteris ir seimelio pirmininkas Greiseris. Jis buvo padavęs malonės prašymą Lenkijos prezidentui Beyrutui, kuris prašymą atmetė.

Londonas. BBC. VII.12. Vienoje vyksta angly ir rusų pasitarimai, kuriuose norima išsiskirti, kas yra vokiečių turtas, kurį būtų galima panaudoti reparacijoms mokėti. Amerika nuo vokiečių turto Austrijoje yra atsisakiusi ir pavedė tą turtą valdyti pačiai Austrijai. „Tass“ iš Maskvos praneša, kad rusai jau esą paėmę AEG ir Siemens'o bendrovės turtą.

- Atominės bombos sprogimo tirtamoji komisija skelbia galutinio duomenis. Firmuota pripažįstama, kad latvių paskandinta ar sužalota tiek, kiek jokia kita sprogimo jėga nebūtų padariusi. 2 km spinduliu latvuose nelikę jokios gyvybės. Pačiai Bikini salai ypatingos žalos nepadaryta. Bendrai išvedama, kad sproginas nedavęs jokių nelauktų rezultatų. Toje pačioje vietoje liepos 24 d. bus antrasis bandymas. Šiuo atveju bomba sprogs tam tikrame vandens gylyje.

- Londone paskelbta baltoji knyga, kurioje nušviečiamas Lenkijos išskolinimo ir paskolos reikalas. Čia matyti ir prieštartis, dėl kurios buvo atsisakyta ratifikuoti Lenkijos paskolos sutartį (Jaltos ir Potsdamo įsipareigojimų nevykdymas dėl laisvų rinkimų, ir sąlyga tai sutarčiai įvykdyti (atlikti rinkimus).

- Trumano delegacija Palestinos reikalams atvyko į Londoną ir jau pasimatė su min. pirmininku Attlee.

- Oxforde vykstančioje Raudonojo Kryžiaus konferencijoje konstatuota, kad R. Kr. tarnautojų skaičius karo laiku buvo padidėjęs 10 kartų. Tai priverstą padaryti belaisvių laisvų siuntinėjimas, jų susižainojimas, būc rūšis siuntiniai ir kistokie žmogiškojo patarnavimo reikalai.

BBC. VII.13. Pranešta iš Romos, kad de Gasperi (Krišk.) sudarė naują Italijos vyriausybę, į kurią įeina 7 krikščionys, 4 socialistai, 4 komunistai, 2 respublikonai ir 1 nepriklausomas. Vyriausybės sudėtis būsianti paskelbta šiandien.

- Anglijos paskolos įstatymo svarstymas Amerikos kongrese būsiąs šiandien baigtas, nors debatai užtrukę ir ligi vidurnakčio. Viena abštvė išsireiškusi: „Jei Dievas pažtūrėtų, tai jis pamanytų, kad ta paskola skirta didžiausiam priešiui“.

- Trieste jugoslavių baigė streiką paskelbdami, kad jie atkeršiję fašistams ir, jei reikėsia, tai ir toliau kovosia.

STOVYKLOS GYVENIMAS

UNRRA Team 555 direktorius p. Thompson'as dėl naujų gyventojų priėmimo pareiškė, kad priėmimas dėl laukiamojo stojimo yra suvaržytas. Išimties keliu galės būti svarstomi prašymai tik ty asmenų, kurie turi išstovyklos, kurioje iki šiol gyveno, UNRRA'os direktoriaus sutikimą apieisti sėng stovyklą ir vykti Rabdorfo stovyklon. Tokio sutikimo neturintių prašo visiskai nesikreipti, nes prašymai nebūna svarstomi.

Firmadienį, VII.13 val. gimnazijos namuose kviečiamas mokyklų vedėjai, duosiatinkų ir tėvų pasitarimas vaikų priežiūros ir auklėjimo reikalų. - Švietimo skyrius.